

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

memo

Bezoek Radboud UMC
15 mei | 16:00 – 18.00 uur | Nijmegen

Beste Hugo,

Op vrijdagmiddag 15 mei

<PERS>

- **Bijlage 1: Programma**
- **Bijlage 2: Achtergrondinformatie werkbezoek RadboudUMC**
- **Bijlage 3: Achtergrondinformatie bilateraal Spahn + De Jonge**

Met hartelijke groet,

(10)(2e)
(10)(2e)

(10)(2e) | (10)(2e) | (10)(2e)
(10)(2e)

SG
Directie Communicatie
Beleidscommunicatie

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
(10)(2e)

(10)(2e)

M +31(0) (10)(2e)
(10)(2e) @minvws.nl

Datum
12 mei 2020

Aantal pagina's
6

Bijlage 1: Programma

SG
Directie Communicatie
Beleidscommunicatie

Datum
12 mei 2020

Tijdslot	Onderdeel en locatie	Fysiek aanwezig vanuit Radboudumc	Fysiek aanwezig Ministerie VWS en gasten Mihai en Guillén	Digitaal aanwezig
16.00 – 16.10 uur	Ontvangst in een andere zaal voor twee ministers			
16.00 - 16.20 uur	Ontvangst en welkom <i>Hippocrateszaal Studiecentrum</i>	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) Woordvoerder (10)(2e) en per beeldverbinding (10)(2e)	Minister Hugo de Jonge en Minister Jens Spahn Verdere namen ontvangen we nog (5 personen)	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
16.15 - 16.20 uur	Looptijd van Studiecentrum naar BCG Trial			
16.20- 16.30 uur	Onderzoek Preventie: BCG trial <i>Studiecentrum</i>	(10)(2e) (10)(2e)		
16.30- 16.35	Looptijd naar Research Toren			
16.35- 16.45	Onderzoek Diagnostiek: Mucosale immuniteit	(10)(2e) en (10)(2e)		

	<i>RIMLS Research Toren</i>				SG Directie Communicatie Beleidscommunicatie
16.45-16.50	Looptijd naar AIG lab – hoofdgebouw				Datum 12 mei 2020
16.50-17.00	Onderzoek: Biomarker and systems Biology Research <i>AIG Lab</i>	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) en (10)(2e)			
17.00 - 17.05 uur	Looptijd naar IC – hoofdgebouw				
17.05 - 17.15 uur	Onderzoek Behandeling: Immunotherapie	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)			
17.15 - 17.25 uur	Zorg: IC in tijden van corona <i>IC</i>	(10)(2e)			
17.25 - 18.00 uur	Einde bezoek, ruimte reserveren voor een op een gesprek				

Deelnemerslijst

RadboudUMC

Duitsland

Ministerie van VWS

Hugo de Jonge – minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

(10)(2e) (10)(2e) – (10)(2e)
(10)(2e) (10)(2e) – (10)(2e)
(10)(2e) (10)(2e) – (10)(2e)

Gezondheidsraad

(10)(2e) – (10)(2e)

Bijlage 2: Achtergrondinformatie werkbezoek

SG
Directie Communicatie
Beleidscommunicatie

Onderzoek Preventie: BCG trial – (10)(2e), (10)(2e)
Het BCG-vaccin wordt primair ingezet tegen tuberculose. Het beschermt niet direct tegen het coronavirus, maar zorgt er wel voor dat het immuunsysteem een oppepper krijgt. Uit eerdere studies blijkt al dat het vaccin door die boost bescherming kan bieden tegen andere infecties. Er zijn bijvoorbeeld verschillende studies in kinderen en ouderen waaruit blijkt dat zij minder vatbaar zijn voor luchtweginfecties.

Datum
12 mei 2020

Deze studies vormen de aanleiding voor het onderzoek van (10)(2e) om te kijken of BCG-vaccinatie kan bijdragen aan het voorkomen of beperken van de ernst van een coronavirusinfectie.

- Het Radboudumc en Utrecht UMC voeren dit onderzoek nu uit onder meer dan duizend zorgmedewerkers, ook afkomstig uit andere ziekenhuizen. Op basis van de eerste resultaten lijkt vaccinatie met het BCG-vaccin voor 30-40% bescherming te kunnen bieden tegen een ernstig verloop van COVID-19. Het betreft voorlopige, nog niet gepubliceerde data.
- Daarnaast loopt een onderzoek onder ouderen. Inmiddels zijn 1800 ouderen gevaccineerd, doel is 2000.
- (10)(2e) werkt ook de samenwerking met (10)(2e) aan twee klinische onderzoeken met een genetisch gemodificeerd BCG-vaccin.

Ook in andere landen is aandacht voor de mogelijke inzet van het BCG-vaccin. Er lopen op dit moment ook studies in onder andere (10)(2a), (10)(2a) en (10)(2a). Verschillende (internationale) media schrijven over de kansen die BCG-vaccinatie kan bieden bij de bestrijding van COVID-19. Op vrijdag 1 mei verscheen bijvoorbeeld een artikel in de New York Times waarin prof.dr. Netea wordt geïnterviewd over zijn onderzoek.

Mogelijke vragen over het onderzoek:

- Kunt u een toelichting geven op het gemodificeerde BCG-vaccin waar Nederland en Duitsland gezamenlijk aan werken?
  - Kunnen wij nog iets betekenen in deze samenwerking?
- U test nu op een groep ouderen. Wat is hierin de vervolgstap?
- Moeten we straks alle ouderen een BCG-vaccin aanbieden, net als de griepvaccin? Kan dat wel met alle kwetsbare groepen?
- Wat verwacht u van andere vaccins die gemaakt zijn van levend verzwakte ziekteverwekkers? In (10)(2a) wordt onderzoek gedaan naar het bmr-vaccin, in relatie tot COVID-19. Werkt u daarmee samen?

BCG-vaccin voor tuberculose-preventie

Het BCG-vaccin bevat verzwakte bacteriën van de stam Bacillus Calmette-Guérin (BCG). Het beschermt tegen infecties met tuberkel-bacteriën (*Mycobacterium tuberculosis*) en daardoor ook tegen tuberculose (tbc). Het vaccin is ontwikkeld in 1921 en is tot op heden het enige vaccin tegen tuberculose. In Nederland wordt niet iedereen met BCG gevaccineerd, maar alleen risicogroepen. Personen met verminderde cellulaire immuniteit, zoals hiv-patiënten, kunnen niet gevaccineerd worden vanwege het risico op zeer ernstige bijwerkingen.

In sommige gebieden waar veel tuberculose voorkomt, is bestrijding complex door het stijgende aantal tbc-gevallen dat parallel loopt met de hiv/aids-pandemie. Opkomende mycobacteriële resistentie tegen geneesmiddelen maakt de situatie nog ingewikkelder. Na decennia van gestage daling neemt de incidentie van tuberculose ook toe in geïndustrialiseerde landen, voornamelijk als gevolg van uitbraken in bijzonder kwetsbare groepen. Het onderzoek van prof. Netea heeft geen consequenties voor de beschikbaarheid van het vaccin voor het reguliere gebruik door de GGD'en. Wereldwijde beschikbaarheid van BCG-vaccinatie blijft echter wel een aandachtspunt, zeker als landen overgaan tot grootschalige inkoop van het vaccin.

SG
Directie Communicatie
Beleidscommunicatie

Datum
12 mei 2020

Onderzoek Diagnostiek: Mucosale immuniteit – (10)(2e) en (10)(2e)
(10)(2e)

Doel van dit onderzoek is te bezien in hoeverre COVID-19 patiënten en hun huisgenoten mucosale immuniteit opbouwen. Met mucosale immuniteit wordt de afweer bedoeld die is opgebouwd in de slijmvliezen van luchtwegen, maag-darmkanaal en urogenitaal systeem. De epitheelcellen van deze slijmvliezen spelen namelijk een belangrijke rol bij de initiatie en regulatie van de aangeboren en verworven immuunrespons.

Door mucosale antilichamen te meten bij huisgenoten van patiënten kunnen de onderzoekers achterhalen of mensen geïnfecteerd zijn met het virus of niet. Dit is bijvoorbeeld relevant voor kinderen, die het virus zonder het ontwikkelen van (ernstige) klinische symptomen bij zich kunnen dragen en verspreiden.

Onderzoek: Biomarker and systems Biology Research – (10)(2e)
(10)(2e), (10)(2e) en (10)(2e)

Een coronavirusinfectie uit zich bij de meeste mensen als een milde luchtweginfectie. Bij sommige mensen leidt het echter tot ernstige longontstekingen en *Acute respiratory distress syndrome* (ARDS): een ernstige ontstekingsreactie in de longen die ook wel shocklong wordt genoemd (10-15% van de patiënten). Bekend is dat ontstekingsreacties een cruciale rol spelen bij ernstige infecties en dus ook bij COVID-19.

De onderzoekers willen volgens een systeembioïologische benadering wetenschappelijke informatie op verschillende systeemniveaus met elkaar integreren (genen, eiwitten, metabolieten, en de interacties tussen al deze componenten binnen cellen) om de mechanismen te beschrijven die bijdragen aan gevoeligheid voor het coronavirus en de ernst in het ziektebeloop. Deze inzichten kunnen bijdragen aan het identificeren van nieuwe diagnostische benaderingen en therapeutische doelen.

Vragen over het onderzoek

- Welke follow-up projecten heeft u voor ogen?
- Sluit dit onderzoek aan bij experimentele behandelingen die al worden toegepast, bijvoorbeeld met remdesivir?

Onderzoek Behandeling: Immunotherapie – (10)(2e), (10)(2e)
(10)(2e) en (10)(2e)

Zorg op de IC – (10)(2e)

SG
Directie Communicatie
Beleidscommunicatie

Datum
12 mei 2020

Bijlage 3: Achtergrondinformatie bilateraal Spahn + De Jonge

Samenwerking op laboratoriumgebied

- Het Duitse testbeleid is van meet af aan laagdrempelig geweest en heeft geleid tot een hoog aantal testen in verhouding tot de bevolking. Het Nederlandse testbeleid heeft zich ontwikkeld van behoorlijk restrictief beleid naar een juist zeer laagdrempelig beleid vanaf juni.
- Vanaf eind maart heeft het ministerie samen met de medisch-microbiologische laboratoria, geholpen door een Speciaal Gezant hard gewerkt om de landelijk coördinatie te versterken en de testcapaciteit te verhogen.
- Vanaf juni zullen we in staat zijn om 30.000 tests/dag af te nemen.
- Wij hebben hiervoor landelijke coördinatie ingericht via een ICT-systeem, CoronIT. Dat stelt ons in staat om testsamples toe te leiden naar die laboratoria die ruimte en materialen hebben.
- We hebben de laboratoria ingedeeld in 7 regionale clusters, en 8 pandemielabs die de extra toestroom kunnen verwerken.
- In de wintermaanden zal de testvraag naar verwachting pieken tot 70.000 testen per dag. Daar zijn we nu nog voorbereidingen voor aan het treffen.
- Onze strategie bestaat uit 3 lijnen: 1) vergroten capaciteit in de bestaande laboratoria 2) innovatieve diagnostiek zoals poolen, gebruiken andere

protocollen en snelsten, en 3) bezien of wij buitenlandse labcapaciteit kunnen benutten.

- Voor de 3e lijn zou ik willen verkennen of Nederland en Duitsland kunnen samenwerken.
- Wij hebben begrepen dat Duitsland nog veel onbenutte lab-capaciteit heeft, en het zou het voor ons interessant kunnen zijn om een samenwerkingsprotocol op te stellen, dat onze pandemielabs in staat stelt snel te schakelen met één of meerdere Duitse counterparts.
- Ons Landelijke Coördinatieteam Diagnostische Keten heeft hiervoor al enig voorwerk verricht, graag zou ik deze samenwerking tussen onze ministeries op een praktische manier laten uitwerken.
- Wellicht kunnen onze medewerkers vragen samen met enkele geselecteerde laboratoria vragen dit verder uit te werken.

SG
Directie Communicatie
Beleidscommunicatie

Datum
12 mei 2020

<FACTSHEETS>